

Østre Toten kommune

Sakspapir

Saksgang – styrer, råd og utvalg:		
	Møtedato:	Saksnummer:
Østre Toten ungdomsråd	22.10.2013	021/13
Barn, oppvekst og opplæring	28.10.2013	053/13
Kommunestyret	14.11.2013	080/13

Avgjøres av: Kommunestyret	Journal-ID: 13/18112
Saksbehandler: Kari Kveine	Arkiv:

LOVFESTING AV MEDVIRKNINGSORDNING FOR UNGDOM

Vedlegg:

Nr:	Tittel:
11.10.2013	Høringsnotat
11.10.2013	Vedtatte vedtekter for Østre Toten ungdomsråd, høst 2012.docx

Saksopplysninger:

Det er mottatt et høringsnotat fra tre departementer der kommunen blir oppfordret til å fortelle hvilken erfaring den har med ungdomsmedvirkning, og hva man mener en lovfesting av medvirkningsordning for ungdom bør inneholde.

Fristen for innsendelse av uttalelse er 25.november 2013.

Regjeringen går nå inn for å lovfeste en medvirkningsordning for ungdom på lik linje med Eldreråd og Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Det skal lages et nytt felles lovverk for alle medvirkningsorganene, som er opprettet for å ivareta spesielle gruppers interesser. Lovverket skal forvaltes av et departement. I dag sorterer de tre medvirkningsorganene under ulike departement.

Eldreråd og Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne har stor sett en rådgivende funksjon. Det presiseres i høringsnotatet at et nytt regelverk ikke skal utformes slik at det er til hinder for at man kan fortsette med det som fungerer i dag.

Når erfaringer og høringsuttalelsene er behandlet, vil et nytt lovforslag bli sendt ut på høring.

Aktuelle spørsmål for tilbakemelding:

- Skal et medvirkningsorgan for ungdom få en sterkere posisjon og status i den kommunale saksgang og organisasjon enn det gjeldende medvirkningsorganer har i dag?
- Skal lovfestingen av medvirkningsordninger for ungdom legge opp til at disse tillegges formell beslutningsmyndighet?

- Skal det legges opp til at medvirkningsorgan for ungdom får forslags- og innstillingsrett, og i tilfelle ovenfor hvilke organer?

En lovregulering om ungdomsmedvirkning reiser også spørsmål om utvelgelseskriterier og valgordning.

Østre Toten kommune har hatt ungdomsråd siden 2004. Selv om Østre Toten kommune på mange måter har hatt et oppgående og velfungerende ungdomsrådet har rådet i alle disse årene hatt følgende utfordringer:

- Markedsføring: Få, utover de som selv har sittet i rådet, har visst om og hatt et forhold til dem
- Tilgang på saker / oppgaver
- Tilknyttingen til kommuneorganisasjon og politiske systemet
- Spørsmål om representativitet, både i forhold til hvem som velges og hvem man representerer

Vedtektene for ungdomsrådet ble revidert og behandlet av Østre Toten ungdomsråd 25.09.2012. Vedtektene ble vedtatt av Kommunestyret 11.10.2012.

De reviderte vedtektene inneholder først og fremst en utdyping av hvordan Østre Toten ungdomsråd kan engasjere seg i ulike type saker. Vedtektene sier også en del om tilknyttingen til det administrative - og politiske systemet.

Kommunalt eldreråd har vært lovpålagt siden 1992. Dette fordi eldre var og er underrepresentert i kommunestyre og fylkesting. Kommunale eldreråd bidrar til å øke eldres innflytelse på politiske beslutninger.

Eldrerådet er et rådgivende utvalg som har mandat til å avgi uttalelser, anmodninger og råd til eget kommunestyre/fylkesting.

Rådet oppnevnes av kommunestyret og følger valgperioden på 4 år. Eldrerådet skal ha fem til sju medlemmer, avhengig av hva kommunestyret bestemmer. Flertallet av rådsmedlemmene skal være alderspensjonister fra kommunen. Pensjonistforeninger har rett til å komme med forslag til medlemmer og varamedlemmer i rådet. Også frivillige organisasjoner og foreninger som driver aktivt arbeid blant eldre kan komme med forslag på medlemmer.

Eldrerådet velger selv leder og nestleder blant de valgte pensjonistene.

Kommunen er oppfordret til å inkludere eldrerådets medlemmer i opplæringen av folkevalgte.

”Lov om råd for menneske med nedsett funksjonsevne” trådte i kraft i 2007.

Hovedintensjonen er å sikre medvirkning og bidra til økt deltakelse for personer med nedsatt funksjonsevne.

Rådet har to klare oppgaver; gi råd til utvalg og kommunestyre/fylkesting som har besluttende myndighet, og å varsle om forhold som er til hinder for at innbyggere med nedsatt funksjonsevne skal kunne delta på alle områder i samfunnet.

Rådet skal være et samhandlings- og rådgivende organ for kommunen/fylkeskommunen i saker som angår funksjonshemmede.

Medvirkningen skal i hovedsak skje gjennom rådgivning og uttalelser, og skal etter loven være åpen, bred og tilgjengelig. Rådet har ikke myndighet til å fatte endelige vedtak på kommunale saksområder og skal ikke behandle saker som gjelder enkeltpersoner.

Kommunestyret vedtar mandat for, og sammensetning av rådet.

Loven åpner for at kommunene kan velge en ordning med felles råd for funksjonshemmede og eldre. De kommunale rådene er anbefalt satt sammen av både politikere, kommuneadministrasjon og brukerorganisasjoner. Rådet er ikke et partipolitisk organ og rådsmedlemmer uttaler seg ikke som representanter for den enkelte interesseorganisasjon.

Vurdering:

Bakgrunnen for høringsbrevet er NOU 2011:20 Ungdom, makt og medvirkning.

Østre Toten ungdomsråd (ØTU) har tidligere avgitt høringsuttalelse på denne utredningen. I sin høringsuttalelse sa ØTU blant annet at de stilte seg da bak forslaget om å innføre retningslinjer for driften av rådene og at de likte forslaget om at kommuner som har ungdomsråd skal få økonomisk støtte. De støttet også forslaget om at rådene bør utvikle et samarbeid med andre ungdomsorganisasjoner.

I sin høringsuttalelse støttet ØTU forslaget om å styrke demokratiopplæringen i skolen, ved å innføre et obligatorisk fag knyttet til temaet i grunnskolen. Videre legger rådet særdeles stor vekt på å kreve kompetente og engasjerte kontaktpersoner for elevrådene.

De ulike medvirkningsrådene som er opprettet for å ivareta spesielle gruppers interesser bør i utgangspunktet ha tilnærmet lik rolle og myndighet, slik det praktiseres i Østre Toten kommune i dag.

Vedtektene for Østre Toten ungdomsråd svarer på flere av de spørsmålene, om posisjon og status, beslutningsmyndighet samt forslags- og innstillingsrett, som blir stilt i høringsnotatet. Ungdomsrådets rolle og funksjon omtales i § 2 og §3, valg og representasjon omtales i § 4 og §5 samt at tilknytting til administrativt og politisk system omtales i §6 - §10.

Østre Toten ungdomsråd kan engasjere seg på tre ulike sakstyper: Saker som behandles i politiske organer, de kan ta eget initiativ overfor politiske organer samt at rådet kan bidra til, eller arrangere egne aktiviteter og tiltak for ungdom.

Østre Toten kommune har god erfaring med at ungdomsrådet også disponerer en egen økonomisk pott på det kommunale budsjettet. Midlene virker motiverende for arbeidet i ungdomsrådet og er med å gi rådet et handlingsrom i forhold til eget initiativ, samtidig som det innbyr til tillit.

Administrasjonen ser behov for en sterkere link mellom de organene representantene er valgt fra og ungdomsrådet. Derved vil ungdomsrådet enda tydeligere bli representanter for alle ungdommer i kommunen. Samtidig innebærer dette utfordringer når det gjelder arbeidet i og oppfølgingen av elevrådene.

Paragraf 5 i vedtektene, som omhandler valg og konstituering, foreslås endret for å styrke ungdomsrådet tilknytting til elevrådene, og som en tilpassing av vedtekter opp mot Eldreråd og Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

I dag heter det at:

Valget foretas i høstsemesteret og medlemmene velges for to år.

Halvparten av rådet er på valg hvert år.

Medlemmer kan gjenvelges for inntil to nye år.

Medlemmene velges i samarbeid med ungdomsskole og videregående skole.

Ungdomsrådet konstituerer seg selv, med valg av leder og nestleder og øvrige stillinger/verv som det konstituerende møte ønsker.

Valgordningen foreslås endret slik:

Elevrådene ved de to videregående skolene og de to ungdomsskolene i kommunen bes plukke ut kandidater, i henhold til § 4, som kommunestyret velger innen en fastsatt dato hvert år.

Valget foretas i høstsemesteret og medlemmene velges for to år.

Halvparten av rådet er på valg hvert år.

Medlemmer kan gjenvelges for inntil to nye år.

Ved et skifte av medlemmer utenom valgperioden, bes det elevrådet som mister sin representant fremme nytt forslag til Kommunestyret.

Frivillige lag og foreninger som driver aktivt arbeid blant barn- og unge kan også komme med forslag på kandidater til ungdomsrådet. Disse kandidatene vil da eventuelt bli representanter på generelt grunnlag.

Felles opplæring av kommunale medvirkningsorganer bør også vurderes.

Ungdomsrådet bør få tilbud om å delta på opplæring av de folkevalgte hvert fjerde år, samt at det bør utarbeides et felles kommunalt opplæringstilbud for ungdomsrådet og kommunale elevråd.

Rådmannens forslag til instilling:

1. Ordlyden i paragraf 5 i vedtektene for Østre Toten ungdomsråd endres til:
Elevrådene ved de to videregående skolene og de to ungdomsskolene i kommunen bes plukke ut kandidater, i henhold til § 4, som kommunestyret velger innen en fastsatt dato hvert år.
Valget foretas i høstsemesteret og medlemmene velges for to år.
Halvparten av rådet er på valg hvert år.
Medlemmer kan gjenvelges for inntil to nye år.
Ved et skifte av medlemmer utenom valgperioden, bes det elevrådet som mister sin representant fremme nytt forslag til Kommunestyret.
Frivillige lag og foreninger som driver aktivt arbeid blant barn- og unge kan også komme med forslag på kandidater til ungdomsrådet. Disse kandidatene vil da eventuelt bli representanter på generelt grunnlag.
2. Det utarbeides et felles kommunalt opplæringstilbud for ungdomsrådet og kommunale elevråd.
3. Østre Toten ungdomsråd tilbys opplæring på lik linje med Eldrerådet og Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne.
4. Reviderte vedtekter for Østre Toten ungdomsråd oversendes departementene som høringsuttalelse.

22.10.2013 Østre Toten ungdomsråd

Behandling i møte:

Avstemming:

Rådmannens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

ØTU-021/13 Vedtak:

1. Ordlyden i paragraf 5 i vedtektene for Østre Toten ungdomsråd endres til:
Elevrådene ved de to videregående skolene og de to ungdomsskolene i kommunen bes plukke ut kandidater, i henhold til § 4, som kommunestyret velger innen en fastsatt dato hvert år.
Valget foretas i høstsemesteret og medlemmene velges for to år.
Halvparten av rådet er på valg hvert år.
Medlemmer kan gjenvelges for inntil to nye år.

Ved et skifte av medlemmer utenom valgperioden, bes det elevrådet som mister sin representant fremme nytt forslag til Kommunestyret.
Frivillige lag og foreninger som driver aktivt arbeid blant barn- og unge kan også komme med forslag på kandidater til ungdomsrådet. Disse kandidatene vil da eventuelt bli representanter på generelt grunnlag.

2. Det utarbeides et felles kommunalt opplæringstilbud for ungdomsrådet og kommunale elevråd.
3. Østre Toten ungdomsråd tilbys opplæring på lik linje med Eldrerådet og Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne.
4. Reviderte vedtekter for Østre Toten ungdomsråd oversendes departementene som høringsuttalelse.

28.10.2013 Barn, oppvekst og opplæring

Behandling i møte:

Avstemming:

Rådmannens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

BOO-053/13 Vedtak:

1. Ordlyden i paragraf 5 i vedtektene for Østre Toten ungdomsråd endres til:
Elevrådene ved de to videregående skolene og de to ungdomsskolene i kommunen bes plukke ut kandidater, i henhold til § 4, som kommunestyret velger innen en fastsatt dato hvert år.
Valget foretas i høstsemesteret og medlemmene velges for to år.
Halvparten av rådet er på valg hvert år.
Medlemmer kan gjenvelges for inntil to nye år.
Ved et skifte av medlemmer utenom valgperioden, bes det elevrådet som mister sin representant fremme nytt forslag til Kommunestyret.
Frivillige lag og foreninger som driver aktivt arbeid blant barn- og unge kan også komme med forslag på kandidater til ungdomsrådet. Disse kandidatene vil da eventuelt bli representanter på generelt grunnlag.
2. Det utarbeides et felles kommunalt opplæringstilbud for ungdomsrådet og kommunale elevråd.
3. Østre Toten ungdomsråd tilbys opplæring på lik linje med Eldrerådet og Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne.
4. Reviderte vedtekter for Østre Toten ungdomsråd oversendes departementene som høringsuttalelse.

14.11.2013 Kommunestyret

Behandling i møte:

Avstemming:

Rådmannens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

KST-080/13 Vedtak:

1. Ordlyden i paragraf 5 i vedtektene for Østre Toten ungdomsråd endres til:
Elevrådene ved de to videregående skolene og de to ungdomsskolene i kommunen bes plukke ut kandidater, i henhold til § 4, som kommunestyret velger innen en fastsatt dato hvert år.
Valget foretas i høstsemesteret og medlemmene velges for to år.
Halvparten av rådet er på valg hvert år.
Medlemmer kan gjenvelges for inntil to nye år.
Ved et skifte av medlemmer utenom valgperioden, bes det elevrådet som mister sin representant fremme nytt forslag til Kommunestyret.
Frivillige lag og foreninger som driver aktivt arbeid blant barn- og unge kan også komme med forslag på kandidater til ungdomsrådet. Disse kandidatene vil da eventuelt bli representanter på generelt grunnlag.
2. Det utarbeides et felles kommunalt opplæringstilbud for ungdomsrådet og kommunale elevråd.
3. Østre Toten ungdomsråd tilbys opplæring på lik linje med Eldrerådet og Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne.
4. Reviderte vedtekter for Østre Toten ungdomsråd oversendes departementene som høringsuttalelse.

Vedtekter for Østre Toten ungdomsråd

§ 1 Rådets navn er Østre Toten ungdomsråd

§ 2 Formål

Østre Toten ungdomsråd skal fremme barn og unges interesser i Østre Toten kommune. Ungdomsrådet kan gi råd til den politisk og administrative ledelse.

§ 3 Ulike typer saker

3a Saker som behandles i politiske organer

Østre Toten ungdomsråd skal gi ungdom mulighet for medvirkning i behandlingen av saker tilhovedutvalg, formannskap og kommunestyre.

Rådet bestemmer selv hvilke saker de vil uttale seg til. Dette innebærer at administrasjonen legger fram aktuelle saker slik at ungdomsrådet kan uttale seg før sakene avgjøres i de politiske organer. Kommunestyret, formannskap og aktuelt hovedutvalg skal da ta med uttalelsen fra ungdomsrådet som ledd i sin saksbehandling og protokollføring.

3b Der ungdomsrådet tar initiativ overfor politiske organer

Ungdomsrådet kan fremme egne saker og da ikke bare saker som direkte gjelder barn og unge. Slike initiativ skal behandles i de aktuelle politiske organ.

Hovedutvalget for barn, oppvekst og opplæring forutsettes å invitere ungdomsrådet til minst ett felles møte i året. Ungdomsrådet kan i tillegg be om møter med andre politiske organer, utfra initiativ eller problemstillinger de ønsker å drøfte nærmere.

En representant fra ungdomsrådet har tale- og forslagsrett i de fire hovedutvalgene, jf.kommunestyrets oppnevning av styrer, råd og utvalg.

3c Eget arbeid i regi av ungdomsrådet

Ungdomsrådet disponerer inntil kr. 50.000,- årlig til egne aktiviteter og tiltak for ungdom. Ungdomsrådet kan, innenfor disse økonomiske rammene, gi bidrag til lag, foreninger eller grupper. Slike midler tildeles ut fra søknad og i samsvar med retningslinjer som ungdomsrådet selv fastsetter.

Ungdomsrådet behandler for øvrig de saker de selv ønsker innenfor rådets formål.

§ 4 Sammensetning

Ungdomsrådet er et partipolitisk uavhengig organ.

Ungdom, i alderen 13 – 19 år, med fast bopel i kommunen, kan velges som medlemmer av ungdomsrådet.

Ungdomsrådet skal bestå av syv til ni medlemmer, og skal ha følgende sammensetning:

- Hovedvekt av medlemmer fra videregående skole.
- Minimum ett av medlemmene skal ha tilknytting til elevrådet på videregående skole.
- Det velges to varamedlemmer fra de videregående skolene.
- Ett medlem, med vara, velges fra hvert av elevrådene ved ungdomsskolene.
- Det åpnes for supplering av medlemmer underveis i perioden.

§ 5 Valg og konstituering

Elevrådene ved de to videregående skolene og de to ungdomsskolene i kommunen bes plukke ut kandidater, i henhold til § 4, som kommunestyret velger innen en fastsatt dato hvert år.

Valget foretas i høstsemesteret og medlemmene velges for to år.

Halvparten av rådet er på valg hvert år.

Medlemmer kan gjenvelges for inntil to nye år.

Ved et skifte av medlemmer utenom valgperioden, bes det elevrådet som mister sin representant fremme nytt forslag til Kommunestyret.

Frivillige lag og foreninger som driver aktivt arbeid blant barn- og unge kan også komme med forslag på kandidater til ungdomsrådet. Disse kandidatene vil da eventuelt bli representanter på generelt grunnlag.

Ungdomsrådet konstituerer seg selv, med valg av leder og nestleder og øvrige stillinger/verv som det konstituerende møte ønsker.

§ 6 Politisk kontaktperson

Hovedutvalget for barn, oppvekst og opplæring velger én av sine medlemmer, med varamedlem, som kontaktperson for ungdomsrådet. Denne kontaktpersonen har møte- og talerett i ungdomsrådet.

§ 7 Representasjon

Rådet velger en representant, med personlig varamedlem, til Ungdommens Fylkesting i Oppland.

§ 8 Beslutninger

Ungdomsrådet treffer beslutninger i sine møter.

Innkalling til møtet skal skje minst en uke før møtet.

For å være beslutningsdyktig må minst 50% av medlemmene være tilstede. Ved stemmelikhet har leder dobbelt stemme.

Ved personvalg holdes det skriftlig valg dersom det er flere kandidater enn det er stillinger eller at en av kandidatene krever det.

§ 9 Forfall

Et eventuelt fravær meldes fra til sekretær så snart som mulig, slik at varamedlem kan kalles inn.

§ 10 Sekretariat

Østre Toten kommune stiller møtelokaler til disposisjon. Utgifter til møteservering dekkes på lik linje med andre rådgivende organer over ”sentrale styringsorganer” sitt budsjett.

Tilsvarende får medlemmene av ungdomsrådet dekket møte- og reisegodtgjørelse på linje med andre rådgivende organer, jf. vedtak i KST 8. mars 2012.

Kulturkontoret ivaretar sekretariatsfunksjonen, bistår ungdomsrådets leder og er kontaktledd mot øvrig administrasjon og politikere.

Vedtekter behandlet av Østre Toten ungdomsråd 25.09.2012

Vedtatt av Kommunestyret 11.10.2012

Revidert av Østre Toten ungdomsråd 22.10.2013

Vedtatt av kommunestyret 14.11.2013